

16. august 2024

UKA 2024/145

Matumuuna Inatsisartut maleruagassaanni § 33 malillugu isummerfigisassatut una siunnersuutigineqarpoq:

Sullissinerit suut sumiiffinnilu suni neqeroorutigineqarnersut innuttaasunit qaqugukkulluunniit nalornngissutigineqaqqunagit peqqinnissaqarfiup sullissinerinut takussutissiap tamatigut nutarterneqartuarsimanissaa ullutsinnullu naleqqussarneqartuarsimanissaa qularnaarniarlugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Tungavilersuut

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik annertoorujussuarnik unammilligassaqarpoq sulisunik pissarsiornermi sulisullu pioreersut sulisinnarnissaannut. Taartaasartunik atuineq annerpaaffissaminiilersimavoq, taamaattumillu kipisaqattaanngitsumik aammalu pitsaasumik napparsimasunik passussinermut pitsaanngitsumik sunniilluni. Ernisarfiit matoorarneri piffiillu nakorsaarunnerisa innuttaasuni qularneq toqqissisimanningerlu pilersippaa. Taakkua, unammilligassallu allat, suliarisinnaasat allattorsimaffiata piviusorpalaartumik nutartikkamillu sananeqarnissaa pisariaqalersippaa, innuttaasut peqqinnissaqarfimmi periarfissaasut ammasumik unneqqarissumillu attaveqaqatiginissaat qulakkeerniarlugu. Tassunga atasumik malugeqqunarpoq, maannakkut suliarisinnaasat allattorsimaffiat 2015-imi kingullermi nutarterneqarsimammat¹. Suliarisinnaasat allattorsimaffiata nutartikkap ersarissumik nassuiassavaa, peqqissutsimut tunngasut suut piviusorpalaartumik tunniunneqarsinnaanersut maannakkut pissutsit taamaatsillugit.

Taamatuttaaq allaaserineqassapput aaqqiissutaasinnaasorisat pikkorissarnernut ilinniaqqinnissanullu piffinni pisariaqartitsinermut aningaasaliissutissatut pisariaqartitat, apeqqutaalluinnarmat illoqarfinni minnerusuni nunaqarfinnilu peqqinnissamat immikkut ilisimasalinnik peqarnissaq. Ilinniartitaanerit ima aaqqiissuunneqartariaqarput, naammassisinnaanngorlugit illoqarfigisaaq qimanngikkaluarlugu taamalilluni suliuunnaaratarsinnaanerit annikillisarinarlugit aammalu piffinni sulisoqaannarnissaa qulakkeerniarlugu. Taamatuttaaq ersarissumik iliuusissamik sanasoqartariaqarpoq nakorsat, peqqissaasut, peqqinnissamat assistentit, aaviisartut, ikiortit, portørit aammalu allat sulisut ilinniarsimasut ilinniarsimannngitsullu pilerisaarniarlugit atorfeqartiinnarniarlugillu imaasillugit, piffinni nukiiit pigiinnarnissaannut pisariaqartumik akisussaaffimmik tiguseqataatillugit.

Internetti atorlugu nakorsarsinnaaneq aamma pingaaruteqarluinnarsinnaavoq illoqarfinni minnerni nunaqarfinnilu peqqinnissaqarfiup tunniussinnaasaanik qulakkeerinninnissamat. Internetti atorlugu nakorsiarnerit, napparsimasut ungasianiit nakkutigineri aammalu piffinni peqqinnissamat tunngasunik sulisut ilinniagaqarnerisigut ilisimariikkatsit, pitsaasumik misilittagareriikkatsit, taamaattumik tamanna inerisarneqaqqissaq.

¹ Peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortuani illit najukkanni peqqinnissakkut sullissineq - https://peqqik.gl/Emner/Patientinformation/Ydelsler-i-SHV?sc_lang=kl-GL

Innuttaasut peqatigalugit sinaakkusiissaagut, kikkut tamarmik inuunerminnut peqqissutsiminnullu akisussaasunngortillugit peqqissutsimut pinaveersaartitsineq aqutigalugu aammalu nammineq akisussaaqataasunngortilluta peqatigiinnikkut. Pingaartumik ukkatarineqassaaq peqqinnerulernissamut suliniutit aammalu innuttaasut iliinniagaqartinnissaat, qanoq peqqissutsiminnik namminneerlutik paarinnissinnaanerannik. Alla pingaarutilik aamma unaavoq, erseqqissarlugulu ersarissassagatsigit passunneqarnissamut neqeroorutit aningaasatigut sulisutigullu sinaakkusiussat iluanni.

Tassani aamma pingaartuuvoq, uagut politikikkut immitsinnut aperissalluta sapiissuseqartariaqarnerput, illersorsinnaanerlutigu passunneqarnissamik pisariaqartunut assigiinngitsunut tamanut neqerooruteqarnissarput illersorsinnaanerlutigu, tassani nappaatit qaqutigoortut aamma/imaluunniit isikkorissaanermut passussinerit passunneqarnissaannik neqerooruteqassanerluta. Peqqinnissaqarfimmi sulisut, pisuutinneqartassanngillat politikikkut pingaarnersiulluni aalajangikkanut. Taamaattumik suliarisinnaasat allattorsimaffiat nutartigaq, aamma politikikkut akuerineqarsimasoq, ammasuunermit ersarisuliornermullu qulakkeerinninnissamut iluaqutaasinnaavoq.

Demokraatit isumaat malillugu pingaartuuvoq, suliarisinnaasat allattorsimaffiata piviusoq aallaavigalugu nutartertuarneqarnissaa. Toqqissisimaneq tatiginninnerlu aatsaat annertusineqarsinnaapput nassuitsumik piviusorpalaartumillu peqqinnissaq pillugu politikkimik ingerlatsinikkut, maannakkut siunissamilu peqqinnissaqarfiup neqeroorutigisinnaasaanik takutitsisumik. Assersuutigalugu maannakkut suliarisinnaasat allattorsimaffiani allassimavoq, peqqissaavinni nunallu immikkoortortaasa peqqissaaviinni sumi nakorsaqaassanersut ernisarfeqarsinnaasullu uffa piviusoq taamaangitsoq. Tamanna uivernermit pakatsinermillu innuttaasuni pilersitsivoq, suliarisinnaasat allattorsimaffiat piviusoq malinngimmagu.

Demokraatini isumaqarpugut, piffissanngortoq, suliarisinnaasat allattorsimaffiata nutarterneqarnissaa tamannalu naammassipat nutarterneqarluartarnermigut imaalissasoq, innuttaasut qaqugukkulluunniit naatsorsuutigiuannarsinnaallugu, suliarisinnaasat allattorsimaffiat piviusumit aallaaveqartoq.

Neriuppugut amerlanerussuteqartunit Inatsartut partiivini Naalakkersuisunilu siunnersuut taparserneqarumaartoq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Suliarisinnaasat allattorsimaffiata nutarterneranut atasumik aningaasaartuuteqassaaq. Taakku atorfilittap ukiumut akissarsiaasa 500.000 koruunit qaangerneqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq. Siunissaq eqqarsaatigalugu suliarisinnaasat allattorsimaffiata nutarterneqartuarnissaanut aningaasartuuteqartassaaq. Taakku aningaasartuutit maannakkut peqqinnissaqarfiup missigersuutaata iluani aningaasalersorneqartassapput.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq.